

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

«Nosaltres no desaperixerem. Perquè quan un impetu moral impel·leix homes i pobles, es podran sofrir derrotes, però no es pot ésser vençut».
(Del discurs pronunciat dissabte pel Dr. Negrín).

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dilluns 31 octubre 1938 — NUM. 705

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.000 PESSETES MES

ESTAMPES AGUILES I LLOPS

Damunt mateix del llit del riu encara calmos i a banda i banda, s'alcen les enormes i tallades moles dels penyassegats, feréstegs en la femomia, salvages en la soletat. En la seva altura abassegador són l'ull vigilant de cada un dels fronts en odi. Allà, ells, els feixistes. Ací, a la punta del pic d'ací, nosaltres. I d'un penyal a l'altre, d'un cim a l'altre cim, de la línia lleial a la invasora, de la Llibertat a l'Esclavatge, els mateixos metres de terreny que l'amplada nadenca del riu.

En cada punta de roca, un observatori. En cada arruga pètria, un niu de metralladores...

Moltes voltes, la mansa remor del riu en escórrer se es sent acompanyada pels xiulets de les bales—ça per lla, lla per ça—que li seguen l'aire que respira i pel «clack» en repicó de les màquines amb trípode.

Talment una il·lustració dantesca, els núvois s'arremolinen en flocs magnífics en aquest escenari fet a posta per a representar-hi «El crepuscle dels déus». Adés s'enfilen amunt, amunt, amunt, en desig d'ofèrir la gropa cavalcant i flonja a alguna divinitat barbuda; adés descendeixen tan avall, que el riu es mulla amb l'aigua bolrosa i els núvois s'humitegen de la bava del riu.

Quan les boires es renten els peus al Guadiana, les penyes pelades no són d'aquest món...

***

En una escaleta profunda que rondina com un corn i en un dels puigs més renegats de la serralada, les àguiles hi tenen el niu.

Negres, grosses, amb el pic de jueu; igualteu quina amplada d'ales i quina majestat de vol!

Reposades en la seva suspensió aèria volten i volten sense parar, lentament, silenciosament, mirant la calcomania de la terra sota el seu bec, i de prompte, zàs, davallada en barrena i ascensió vertical amb la cacera a les urpes... Una gallina o un cabrit acompanya l'ocellot, que deixa caure—paròdia de cap de núvol—unes es casses gotes de sang...

Un gest dels combatents internacionals

Llegim que un grup de combatents de les Brigades Internacionals ha visitat la tomba del President Macià dipositant-hi les corones de flors que les dones catalanes els entregaren durant el gran acte de divendres passat.

A voltes el son dels soldats és interromput per uns údols que sonen alts, en els pisos de la carena.

En un replà, dos pics fosforescents que s'encenen i s'apaguen us observen verdosos, mig elèctrics, color de sofre... Més que veure la, s'endevina en aquells dos punts una cara llarga ruda amb dues orelles com dues anenes, i una boca estrada de dues rengleres d'ullals i dents blanques, blanques, blanques...

Són els llops. Els llops dels contes fet realitat que es mengen els xais i ataquen les cases i els pobles quan les neus—que ja són pròximes—els desahucien dels caus...

***

Comença a fer fred per aquestes altures. Les altes fogueres de llengües de foc que espatega ja treuen el nas. Un dia, potser, el raig de la font que canta tothora es desvetillarà candela de glaç. I vindran les pluges temudes. I el riu creixerà, temible i devastador. I els dies es finiran de color moradenc...

La goia a la punta del nas i la neu a les muntanyes...

Serà l'hivern.

Fred, fred, fred. Com l'any passat—com l'altre—el soldat farà la guerra amb el soia zero al cos.

I tindrà davant dels ulls—«oh esquerpa cadena de puigs gegantins!»—la fotografia alpina de les mil i una gepes altiues del llonc irregular d'Espanya, revestides amb el vel blanc de l'eucaristia d'hòsties de neu.

***

Els peus gelats, les mans entabanades, el fusell glaçat i el capot encarronat amb el vidre frigorífic, ell, soldat, com sempre estarà al seu lloc.

I en l'avançada, si el cas es presenta llirà de dret al feixista, i al llop, i a l'àguila, i a déu si s'acosta, culpables tots ells en amagar-li—present!—un altre hivern de la seva juvenesa prematurament guarnida amb quelques venerables cabells blancs...

J. CASES I BUSQUETS

Front d'Extremadura.

19 de setembre 1938.

Es un gest d'una gran delicadesa que els catalans agrairan. Els combatents internacionals han defensat també Catalunya i demostren la seva identificació amb les llibertats catalanes amb aquest bonic acte d'homenatge a la tomba d'aquell gran català, somniador d'una Catalunya pròspera, enlla i feiç.

Llegiu LLIBERTAT

La raó de la nostra lluita

El «Boletín Decenal» de l'Estat Major Central publica, en el seu darrer número, un assenyat i encertat examen de la situació militar. D'ell són els paràgrafs següents:

«L'explicació certera (de les victòries del nostre Exèrcit) està en la raó de la lluita que sostenim, la qual ha posat en tensió la voluntat de defensa de tot el poble, la qual troba expressió grandiosa i eloqüent en la conducta dels combatents. Això és el que dona al nostre Exèrcit el seu caràcter polític específic, i aquesta substància política, amb tot allò que embolcalla—seguretat en la victòria de la causa justa, nacional, que defensa—, és la que ha fet possible que es resistís a lrun fins a l'últim moment sense municions i amb escàs armament, i que s'hagi pogut combatre durant més de dos anys en les condicions que avui comencen a apreciar els experts de fora, soia una desproporció gegantina de mitjans bèl·lics. I això és el que ha fet possible que s'estableixi i, valgui la paradoxa, s'imposi a l'enemic una fàctica de resistència de la qual tant les novetats han sortit.

Això ha permès crear un Exèrcit en les plijors condicions imaginables, en plena lluita. I s'ha creat gràcies a l'encorajament polític del nostre Exèrcit mateix, perquè cada combatent, conscient del que defensava, ha comprès la importància decisiva de la capacitat i ha estat un col·laborador del comandament, un subordinat, no en el sentit estricte de la paraula, sinó posant tota la seva voluntat per a obtenir la major eficàcia de la disciplina i dels coneixements militars.»

Lletres del front

Volem ésser tots coneguts

Lluny de les nostres llars, dels éssers més volguts, d'aquelles mans carinyoses de la mare que davant la nostra jove vida ens encaminaven i ens aconsolaven de tots els nostres neguits, lluny també del pare enèrgic que en els seus consells durs, però plens d'amor, advertia dels perills al seu fill que començava a florejar li la joventut; lluny del germà que també allunyat de la llar està voltant per la seva terra, lluny de la companyia de la seva noia la qual pensa honoradament que torni el seu estimat i l'encoratja amb les seves cartes, sinceres i plenes d'esperances.

Lluny ens trobem tots, separats qui sap si per sempre, de totes aquestes persones volgudes. No ens manca, però, un consol, un company. Nous germans i pares hem trobat palpitants d'un amor sincer i una amistat que es pot qualificar d'inoblidable.

L'Exèrcit Popular, una nova i gran família que és toia comuna els seus destins, la qual lluita amb el que sigui i com calgui, per treure de casa seva uns estranys que hi han penetrat airopellant els seus tranquils ha

Les recompenses per mèrits de guerra

A tots els fronts d'Espanya milers i milers de fills del Poble defensen el territori patri de les urpes de l'invasor, introduït per uns mals espanyols que no tenint ne prou amb el seu acte de traïció inqualificable, han donat entrada a l'au de rapinya que sóc avui els Estats feixistes i gràcies a aquests Franco i els seus lacais poden mantenir aquesta lluita terrible que està convertint Ibèria en un munt de runes i una mar de llàgrimes.

Però en totes les èpoques Espanya ha estat inconquistable pels que han pretès introduir s'hi. Arreu del país els espanyols lluiten per la República representativa de l'independència i la llibertat. I la República premia els seus herois. Des del primer d'abril fins el setembre darrer s'han concedit els següents ascensos i condecoracions:

Caporals ascendits a sergents, 12.477; sergents ascendits a tinentes, 4.028; tinentes ascendits a capitans, 3.388; capitans ascendits a majors, 715; majors ascendits a tinentes coronels, 74; tinentes coronels ascendits a coronels, 27; coronels ascendits a generals, 4.

Foren ascendits a caporals diversos milers de soldats com a conseqüència de llur comportament heroic en el combat.

S'han concedit, per mèrits de guerra: una medalla de la Llibertat; 1.121 medalles del Deure; 159 del Valor i 658 de Sofriments per la Pàtria.

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

bitants que hi feien la seva vida sense molestar al veïnat.

No pot ésser possible tenir i mantenir dins de casa nostra a un lladre, no és possible que l'intrús resti a dins vivint del nostre esforç i treball, emportant-se a casa seva les nostres riqueses. Tots junts, petits i grans, units amb fermesa i valor en la lluita contra l'invasor, doncs cal l'esforç de tots per a netejar a casa nostra de invasors.

J. ESPERALBA
Combatent

«Jo no enganyo a ningú i dic que si l'enemic no s'avé a reconèixer i a subscriure els nostres principis de tolerància recíproca, de reconciliació i de convivència sobre la base d'un lliurament complet al servei d'Espanya, la guerra serà molt llarga i molt dura.»

(Negrín)

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPÉROUSE DE PARIS

MATARÓ

B. Darruff (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

Informació local

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 31, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 332.

Els números premiats amb tres pessetes són: 032, 131, 232, 432, 532, 632, 732, 832, 932.

PÈRDUA. — Havent perdut el ciutadà Tomàs Hernández Garcia fa cosa d'un mes i en aquesa ciutat, una cartera moneder que contenia documentació a nom seu, una aliança de matrimoni i una petita quantitat en metàl·lic, es gratificarà amb una quantitat important la seva devolució.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVÍS

Demà dimarts, dia 1 de novembre, a tots els establiments particulars de quevures d'aquesta ciutat, es repartirà **ARRÓS** al preu de dues pessetes el quilò i a raó de 100 grams per familiar.

Els evacuats, com de costum, primer denran passar per les Oficines d'aquesta Conselleria Regidoria per llur control i pagament.

Mataró, 31 d'octubre del 1938.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

—OXIGENANTE DE CARBONES. producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» està via quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, platan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, Ultramarins i Ferreterías.

Conselleria d'Assistència Social
HOSPITAL MUNICIPAL

Horari de visita als malalts
Dies feiners, de 11 a 1 matí i de 3 a 6 tarda.
Dies festius, de 10 a 12 matí i de 2 a 6 tarda.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliqui mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 16 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — En la jornada d'avui les forces al servei de la invasió han iniciat la seva setena contraofensiva en el cap de Pont de l'Ebre. Apolades per la constant actuació de l'aviació i artilleria estrangera, atacaren la línia pròpia, compresa entre Serra Pàndols i Sabaterras, dirigint el seu esforç principal a Serra Caballs, on la lluita, que no ha cessat en tota la jornada, continua violentíssima a l'hora de redactar aquest comunicat.

Els caces republicans entaularen veris combats amb els avions de la invasió, aconseguint abatre 5 «Fiat», sense sofrir cap pèrdua, malgrat de que un dels nostres aparells en una de les seves manobres topà amb un caça enemic, resultant amb la quilla i el timó de direcció trencais, seguint, no obstant, la lluita. Fou capturat un tinent italià que es llançà en paracaigudes.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

El Diari Oficial de la Generalitat

El Diari Oficial de la Generalitat publica decrets d'Economia ordenant la intervenció per la Generalitat de les cases Mainou de Canet de Mar i Lluís Novella de Sant Pol de Mar.—Fabra.

Penyores

Entre les moltes penyores que ha imposat el Tribunal permanent de guàrdia per infracció de les normes de racionament, n'hi ha una de 30.000 pessetes a la casa Blanch S. A.—Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha passat el matí treballant en el seu despatx oficial on ha rebut els alts funcionaris del departament amb els quals ha despatxat assumptes de tràmit.

Més tard ha rebut els periodistes i els ha manifestat que no tenia cap notícia per a comunicar los.—Fabra.

L'ajut a Espanya

El President del Parlament senyor Marínz Barrio ha rebut un important donatíu en dòlars d'una casa de Nova York.—Fabra.

Estranger

La política francesa

PARIS. — En un discurs pronunciat a Tiers, durant una reunió electoral el secretari del Partit Comunista, senyor Thorez, declarà, entre altres coses:

«França té cada dia més plena consciència de la derrota de Munic. A ella és degut, sens dubte, l'agressió que han fet els responsables de la capitulació contra l'únic partit que s'ha atrevit a denunciar valerosament el «diktat». Però les calúmnies contra la classe obrera, que la classe obrera, que la Confederació General del Treball recull convenientment, no consenteixen el programa de ressorgiment nacional esperat i volgut pel país. La classe obrera està disposat a tots els esforços per a assegurar el millorament econòmic i industrial del país, sempre que el capital sigui, finalment, obligat a fer les inversions necessàries, en el moment en que siguin garantits els drets i llibertats als treballadors. La classe obrera està disposada a fabricar canons i avions amb la condició de que no se'ls entregui a mans de Hitler, com es féu a Munic, donant al Führer una part dels armaments de Txecoslovàquia, o amb la condició de no tancar-los darrera d'una xarxa d'alambres d'espines, com el pacte dels Quatre amenaça fer amb la Unió Soviètica. La classe obrera està disposada a la col·laboració i a l'esforç, la primera condició de la qual és l'abandonament de tota funció governamental pels responsables del desastre nacional de Munic.—Fabra.

De l'incendi de Marsella

MARSELLA. — Ahir matí foren trobats encara altres dos cadàvers entre les runes, però ha estat impossible la seva identificació.

Les restes de les víctimes són trasladades a la gran sala de la biblioteca de la ciutat, transformada en capella ardent.

Els treballs de neteja duraran encara alguns dies.

Fins ara no es tenen notícies de més desapareguts.

Congrés israelita a Nordamèrica

NOVA YORK. — Cinc-cents cinquanta delegats de trenta Estats dels Estats Units assistiren ahir a la sessió d'obertura del Congrés israelita nordamericà, quina sessió durarà tres dies.

El Congrés estudiarà el programa per a salvaguardar els drets dels jueus del món enter. Els líders del Congrés han declarat a més, per primera vegada, que hauran d'estudiar els mitjans per a fer front als importants problemes creats pels jueus als Estats Units per la penetració de la propaganda nazi i pel desenrotllament de la discriminació amb respecte als jueus en l'aspecte del treball.

Els delegats adoptaren una resolució declarant-se disposats a unir-se a les forces democràtiques per a resistir a les dictadures, lluitar contra l'emigració forçada d'Europa i defensar la possessió jueva de Palestina.—Fabra.

PANELLETS

Preparem aquests tipics i allmenosos postres, facilitant el sucre l'interessat.— *Confiteria Barbosa*, de 10 a 12 matí

El rei de Grècia a París i Londres

PARIS. — Ahir, a les 8.40, arribà per l'estació de Lyon el rei de Grècia, que ha fet el viatge en el Simplex-Orient Express.

El senyor Politis i els membres de la Legació el saludaren en el vagó saló.

El rei sortí poc després cap a Londres, via Calais.—Fabra.

PARIS. — El rei de Grècia sortí cap a Londres a les 9.45, essent saludat abans de la seva sortida, en el Mediterrane Express, per l'oficial del Cos Militar del senyor Lebrun, en representació d'aquest, i pel senyor Cabré, director adjunt del protocol, en representació del senyor Bonnet. Fabra.

Stalin no ha parlat

MOSCÚ. — Contràriament a la notícia donada pels corresponents dels diaris estrangers, Stalin no ha pronunciat cap discurs davant del Congrés Comunista.—Fabra.

El conflicte entre Hongria i Txecoslovàquia

BERLIN. — Un comunicat oficial dona compte que Alemanya i Itàlia han pres l'acord d'actuar com a àrbitres en la solució de les diferències entre Hongria i Txecoslovàquia.—Fabra.

Eleccions a Portugal

LISBOA. — La Unió Nacional, partit que acabdilla el cap del Govern senyor Oliveira Salazar, ha obtingut 90 llocs en les eleccions celebrades ahir, cal remarcar la llista d'Unió Nacional era la única presentada.—Fabra.

El pacte anglo-italià

LONDRES. — Els redactors dels diaris londinencs continuen assenyalant l'entrada en vigor del pacte anglo-italià dintre la primera quinzena de novembre.

«The Times» afirma que la retirada dels 10.000 es pot considerar com un principi d'acord.—Fabra.

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melclor de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEL (Melclor de Palau, 3): Horari: Dimarts i dijous, de dos quarts de 7 a 8 del vespre; dissabtes, de 4 a 7 tardes; diumenges, de 11 a 1 matí i de 4 a 1 tarda.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de 10 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Ciudadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda.

Compraria cotxet

per a infant, en bon estat i a bon preu. Per ofertes a l'Administració de LLIBERTAT.

Jove de 15 anys

S'ofereix per meritori o mecanògraf. Raó: LLIBERTAT.

IMPRENTA MINERVA.—MATARÓ